Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

►**B**

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 44/2001

av den 22 december 2000

om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område

(EGT L 12, 16.1.2001, s. 1)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►**M1**	Kommissionens förordning (EG) nr 1496/2002 av den 21 augusti 2002	L 225	13	22.8.2002

Rättad genom:

►**C1** Rättelse, EGT L 307, 24.11.2001, s. 28 (44/2001)

▼B

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 44/2001

av den 22 december 2000

om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c och artikel 67.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag [1],

med beaktande av Europaparlamentets yttrande [2],

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande [3], och

av följande skäl:

(1) Gemenskapen har som mål att bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer säkerställs. För att gradvis kunna upprätta detta område bör gemenskapen bland annat besluta om åtgärder som rör civilrättsligt samarbete och som är nödvändiga för att den inre marknaden skall fungera väl.

(2) Vissa olikheter i medlemsstaternas bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande av domar hindrar den inre marknaden från att fungera väl. Det är därför nödvändigt att införa bestämmelser som gör reglerna om behörighetskonflikter på privaträttens område mer enhetliga och som förenklar formaliteterna, så att domar från de medlemsstater som är bundna av denna förordning kan erkännas och verkställas enkelt och snabbt.

(3) Denna fråga hör hemma inom det civilrättsliga samarbetet enligt artikel 65 i fördraget.

(4) I överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen som de kommer till uttryck i artikel 5 i fördraget, kan målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan därför bättre uppnås på gemenskapsnivå. Denna förordning begränsas till det minsta som krävs för att dessa mål skall kunna uppnås och går inte utöver vad som är nödvändigt för detta ändamål.

(5) Den 27 september 1968 ingick medlemsstaterna, inom ramen för artikel 293 fjärde strecksatsen i fördraget, Brysselkonventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, senare ändrad genom konventioner om nya medlemsstaters anslutning till denna konvention [4] (nedan kallad Brysselkonventionen). Den 16 september 1988 ingick medlemsstaterna och Efta-staterna Luganokonventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, som är en parallellkonvention till 1968 års Brysselkonvention. En revidering av konventionerna har företagits, och rådet har nått enighet om innehållet i den reviderade versionen. Kontinuiteten i revideringsarbetet bör inte brytas.

(6) För att kunna uppnå målet fri rörlighet för domar på privaträttens område är det nödvändigt och lämpligt att reglerna om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar fastställs i en gemenskapsrättsakt som är bindande och direkt tillämplig.

([1]) EGT C 376, 28.12.1999, s. 1.
([2]) Yttrandet avgivet den 21 september 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).
([3]) EGT C 117, 26.4.2000, s. 6.
([4]) EGT L 299, 31.12.1972, s. 32.
EGT L 304, 30.10.1978, s. 1.
EGT L 388, 31.12.1982, s. 1.
EGT L 285, 3.10.1989, s. 1.
EGT C 15, 15.1.1997, s. 1.
Se konsoliderad version i EGT C 27, 26.1.1998, s. 1.

▼B

(7) Tillämpningsområdet för denna förordning måste täcka de väsentliga delarna av privaträtten utom vissa väl definierade delar.

(8) De tvister som omfattas av denna förordning måste ha territoriell anknytning till de medlemsstater som är bundna av förordningen. Gemensamma behörighetsregler bör därför i princip tillämpas när svaranden har hemvist i någon av dessa medlemsstater.

(9) Svarande som inte har hemvist i en medlemsstat omfattas i allmänhet av nationella behörighetsregler som gäller i den medlemsstat där talan väcks, och svarande som har hemvist i en medlemsstat som inte är bunden av denna förordning måste även i fortsättningen omfattas av Brysselkonventionen.

(10) För att trygga fri rörlighet för domar bör domar som meddelats i en medlemsstat som är bunden av denna förordning erkännas och verkställas i en annan medlemsstat som är bunden av denna förordning, även om gäldenären har hemvist i tredje land.

(11) Behörighetsbestämmelserna måste uppfylla kravet på förutsebarhet och bygga på den allmänna principen om svarandens hemvist, och det måste alltid kunna gå att bestämma vilken domstol som är behörig utifrån denna princip, utom i vissa bestämda fall när tvistens art eller hänsynen till partsautonomin gör det berättigat att använda någon annan anknytning. I fråga om juridiska personer bör hemvisten definieras autonomt så att de gemensamma reglerna blir klara och behörighetskonflikter kan undvikas.

(12) Principen om att domstolen där svaranden har hemvist är behörig bör kompletteras med alternativa behörighetsregler i de fall där det finns en nära koppling mellan domstolen och tvisteföremålet eller då detta krävs för att underlätta rättskipningen.

(13) Vid försäkrings-, konsument- och anställningsavtal bör den svagare parten skyddas genom behörighetsbestämmelser som är förmånligare för dennes intressen än de allmänna bestämmelserna.

(14) Parternas rätt att själva avtala om behörig domstol bör respekteras med förbehåll för de exklusiva behörighetsgrunderna i denna förordning, utom när det gäller försäkrings-, konsument- och anställningsavtal, där endast begränsad autonomi medges.

(15) För att rättskipningen skall fungera väl, måste man minimera möjligheten för samtidiga förfaranden och se till att oförenliga domar inte meddelas i två medlemsstater. Det måste finnas klara och effektiva regler för att avgöra frågor om litispendens och mål som har samband med varandra och för att undanröja problem som härrör från nationella skillnader när det gäller att fastställa vid vilken tidpunkt talan väckts. Den tidpunkten bör ges en autonom definition i denna förordning.

(16) Det ömsesidiga förtroendet mellan de rättsvårdande myndigheterna i gemenskapen gör det berättigat att automatiskt erkänna en dom som har meddelats i en medlemsstat utan att något ytterligare förfarande behöver tillgripas, utom när erkännandet är tvistigt.

(17) I enlighet med samma princip om ömsesidigt förtroende måste förfarandet för att göra en dom som har meddelats i en medlemsstat verkställbar i en annan medlemsstat vara snabbt och effektivt. Därför bör verkställighetsförklaringen utfärdas närmast automatiskt efter en enkel formell kontroll av handlingarna och utan att domstolen på eget initiativ får pröva om någon av grunderna i denna förordning för att vägra verkställighet föreligger.

(18) Emellertid innebär försvarets rättigheter att svaranden bör ha möjlighet att överklaga verkställighetsförklaringen genom ett kontradiktoriskt förfarande om han anser att någon av grunderna för att vägra verkställighet föreligger. Den som söker verkställighet bör också kunna överklaga ett beslut om att vägra verkställighetsförklaring.

▼B

(19) Kontinuiteten mellan Brysselkonventionen och denna förordning bör säkerställas, och övergångsbestämmelser bör därför införas. Likaså måste kontinuitet råda när det gäller EG-domstolens tolkning av bestämmelserna i Brysselkonventionen, och 1971 års protokoll [1] bör därför fortsätta att också tillämpas på de fall som har anhängiggjorts när förordningen träder i kraft.

(20) I enlighet med artikel 3 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning, fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, har dessa stater meddelat att de önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.

(21) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokollet om Danmarks ställning, fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som därför varken är bindande för eller tillämplig i Danmark.

(22) Eftersom Brysselkonventionen gäller för förbindelserna mellan Danmark och de medlemsstater som är bundna av denna förordning skall denna konvention och 1971 års protokoll fortsätta att tillämpas mellan Danmark och de medlemsstater som är bundna av denna förordning.

(23) Brysselkonventionen skall också fortsätta att tillämpas på de territorier i medlemsstaterna som faller inom denna konventions territoriella tillämpningsområde och som inte omfattas av förordningen i enlighet med artikel 299 i fördraget.

(24) Samma strävan efter enhetlighet gör att denna förordning inte bör påverka bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande av domar, som återfinns i särskilda gemenskapsrättsakter.

(25) Respekten för medlemsstaternas internationella åtaganden innebär att denna förordning inte bör påverka konventioner som medlemsstaterna anslutit sig till och som gäller särskilda rättsområden.

(26) De allmänna reglerna i denna förordning bör vara tillräckligt flexibla för att ta hänsyn till särskilda processrättsliga bestämmelser i vissa medlemsstater. Vissa av bestämmelserna i protokollet till Brysselkonventionen bör därför införas i förordningen.

(27) För att möjliggöra en harmonisk övergång på vissa områden som är föremål för särskilda bestämmelser i protokollet till Brysselkonventionen föreskrivs i denna förordning under en övergångsperiod bestämmelser som tar hänsyn till den särskilda situationen i vissa medlemsstater.

(28) Kommissionen bör senast fem år efter denna förordnings ikraftträdande lägga fram en rapport om förordningens tillämpning och vid behov lägga fram förslag till anpassningar.

(29) Kommissionen bör ändra bilagorna I-IV om nationella bestämmelser om domstols behörighet, om domstolar eller behöriga myndigheter och om talan på grundval av de ändringar som de berörda medlemsstaterna meddelar. Ändringar i bilagorna V och VI bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter [2].

---

[1] EGT L 204, 2.8.1975, s. 28.
EGT L 304, 30.10.1978, s. 1.
EGT L 388, 31.12.1982, s. 1.
EGT L 285, 3.10.1989, s. 1.
EGT C 15, 15.1.1997, s. 1.
Se konsoliderad version i EGT C 27, 26.1.1998, s. 28.

[2] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 1

1. Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor.

2. Förordningen är inte tillämplig på

a) fysiska personers rättsliga status, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga, makars förmögenhetsförhållanden, arv och testamente,

b) konkurs, ackord och liknande förfaranden,

c) social trygghet,

d) skiljeförfarande.

3. I denna förordning avses med termen *medlemsstat* samtliga medlemsstater med undantag av Danmark.

KAPITEL II

DOMSTOLS BEHÖRIGHET

Avsnitt 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 2

1. Om inte annat föreskrivs i denna förordning, skall talan mot den som har hemvist i en medlemsstat väckas vid domstol i den medlemsstaten, oberoende av i vilken stat han har medborgarskap.

2. För den som inte är medborgare i den medlemsstat där han har hemvist gäller samma bestämmelser om domstols behörighet som för statens egna medborgare.

Artikel 3

1. Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat får väckas vid domstol i en annan medlemsstat endast med stöd av bestämmelserna i avsnitten 2-7 i detta kapitel.

2. Särskilt de nationella bestämmelser om domstols behörighet som återfinns i bilaga I får inte tillämpas mot en sådan person.

Artikel 4

1. Om svaranden inte har hemvist i en medlemsstat bestäms domstolarnas behörighet i varje medlemsstat i enlighet med den medlemsstatens lag, om inte annat följer av bestämmelserna i artiklarna 22 och 23.

2. Mot en sådan svarande kan den som har hemvist i en medlemsstat, oberoende av medborgarskap, på samma sätt som statens egna medborgare, åberopa de bestämmelser om domstols behörighet som gäller där och särskilt de bestämmelser som anges i bilaga I.

▼B

Avsnitt 2

Särskilda behörighetsregler

Artikel 5

Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat kan väckas i en annan medlemsstat

1) a) om talan avser avtal, vid domstolen i uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser;

   b) i denna bestämmelse, och såvida inte annat avtalats, avses med uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser

      — vid försäljning av varor, den ort i en medlemsstat dit enligt avtalet varorna har eller skulle ha levererats,

      — vid utförande av tjänster, den ort i en medlemsstat där enligt avtalet tjänsterna har eller skulle ha utförts;

   c) om punkt b inte gäller, skall punkt a gälla,

2) om talan avser underhållsskyldighet, vid domstolen i den ort där den underhållsberättigade har sin hemvist eller vanliga vistelseort eller, om talan har samband med frågan om någons rättsliga status, vid den domstol som enligt sin egen lag är behörig att pröva denna fråga, såvida inte behörigheten endast grundar sig på den ena partens medborgarskap,

3) om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen i den ort där skadan inträffade eller kan inträffa,

4) om talan avser enskilt anspråk i anledning av brott, vid den domstol där brottmålet är anhängigt, i den mån domstolen enligt sin lag är behörig att pröva enskilda anspråk,

5) i fråga om tvist som hänför sig till verksamheten vid en filial, agentur eller annan etablering, vid domstolen i den ort där denna är belägen,

6) i hans egenskap av instiftare av en *”trust”*, *”trustee”* eller insatt förmånstagare till en *”trust”*, som är upprättad antingen genom lag eller genom en skriftlig handling eller muntligen och skriftligen bekräftad, vid domstolarna i den medlemsstat där ”trusten” har sitt säte,

7) i fråga om tvist om betalning av bärgarlön för bärgning av skeppslast eller för frakt, vid den domstol där lasten eller frakten

   a) har blivit föremål för kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd för att säkerställa sådan betalning, eller

   b) kunde ha blivit föremål för sådan säkerhetsåtgärd, om inte borgen eller annan säkerhet hade ställts,

   förutsatt att det görs gällande att svaranden har någon rätt till lasten eller frakten eller hade sådan rätt vid tiden för bärgningen.

Artikel 6

Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat kan även väckas i följande fall:

1) Om han är en av flera svarande, vid domstol där någon av svarandena har hemvist, förutsatt att det finns ett tillräckligt nära samband mellan käromålen för att en gemensam handläggning och dom skall vara påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.

2) Om talan avser återgångskrav eller annat liknande, vid den domstol där det ursprungliga käromålet är anhängigt, såvida inte detta har väckts endast för att få talan mot tredje man prövad vid annan domstol än den som annars skulle ha varit behörig att pröva talan mot honom.

3) Vid genkäromål som grundar sig på samma avtal eller omständigheter som huvudkäromålet, vid den domstol där huvudkäromålet är anhängigt.

▼B

4) Om talan avser avtal och denna talan får förenas med ett annat mål mot samma svarande om sakrätt till fast egendom, vid domstolen i den medlemsstat på vars territorium fastigheten är belägen.

Artikel 7

En domstol i en medlemsstat som med stöd av denna förordning är behörig att pröva mål om ansvar till följd av ett fartygs användning eller drift är, liksom annan domstol som enligt lagen i den medlemsstaten är behörig i stället för denna, också behörig att pröva mål om begränsning av sådant ansvar.

Avsnitt 3

Behörighet vid försäkringstvister

Artikel 8

För försäkringstvister gäller i fråga om domstols behörighet utöver föreskrifterna i artikel 4 och artikel 5.5 bestämmelserna i detta avsnitt.

Artikel 9

1. Talan mot en försäkringsgivare som har hemvist i en medlemsstat kan väckas

a) vid domstolarna i den medlemsstat där han har hemvist, eller

b) i en annan medlemsstat, vid domstolen i den ort där käranden har hemvist om talan väcks av försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare, eller

c) om han är en samförsäkrare, vid den domstol i en medlemsstat där talan har väckts mot huvudförsäkringsgivaren.

2. En försäkringsgivare som inte har hemvist i någon medlemsstat men som har en filial, agentur eller annan etablering i en sådan stat skall i fråga om tvister som hänför sig till verksamheten vid denna anses ha hemvist i den medlemsstaten.

Artikel 10

Beträffande ansvarsförsäkring eller försäkring av fast egendom kan talan mot försäkringsgivaren också väckas vid domstolen i den ort där skadan inträffade. Detsamma gäller om både lös och fast egendom omfattas av samma försäkringsavtal och har skadats genom samma händelse.

Artikel 11

1. I fråga om ansvarsförsäkring kan, om lagen i domstolsstaten tillåter det, talan mot försäkringsgivaren vidare väckas vid den domstol där den skadelidande har väckt talan mot den försäkrade.

2. Bestämmelserna i artiklarna 8-10 gäller om den skadelidande väcker talan direkt mot försäkringsgivaren, om sådan direkt talan är tillåten.

3. Om den lag som är tillämplig på sådan direkt talan tillåter att talan mot försäkringstagaren eller den försäkrade får prövas i samma rättegång, är samma domstol behörig i förhållande till dessa personer.

Artikel 12

1. Om inte annat föreskrivs i artikel 11.3, får en försäkringsgivare väcka talan endast vid domstolarna i den medlemsstat där svaranden har hemvist, vare sig denne är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare.

2. Bestämmelserna i detta avsnitt inskränker inte rätten att väcka genkäromål vid den domstol där huvudkäromålet, enligt bestämmelserna i detta avsnitt, är anhängigt.

▼B

Artikel 13

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt i ett avtal om domstols behörighet gäller endast om avtalet

1) har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller

2) ger försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt, eller

3) har ingåtts mellan en försäkringstagare och en försäkringsgivare, vilka vid försäkringsavtalets ingående hade hemvist eller sin vanliga vistelseort i samma medlemsstat, och avtalet innebär att domstolarna i den staten skall vara behöriga även om skadan skulle inträffa utomlands, såvida inte ett sådant avtal strider mot lagen i den staten, eller

4) har ingåtts med en försäkringstagare som inte har hemvist i någon medlemsstat, förutsatt att försäkringen inte är obligatorisk och inte heller avser fast egendom i en medlemsstat, eller

5) hänför sig till ett försäkringsavtal som omfattar en eller flera av de risker som anges i artikel 14.

Artikel 14

De risker som avses i artikel 13.5 är följande:

1) Förlust av eller skada på

   a) havsgående fartyg, anläggningar offshore eller på fria havet eller luftfartyg, där förlusten eller skadan har samband med deras användning för kommersiellt ändamål,

   b) gods under transport, med undantag för passagerares resgods, när transporten helt eller delvis sker med sådant fartyg eller luftfartyg.

2) Ansvar, med undantag för fysisk skada på passagerare eller förlust av eller skada på deras resgods,

   a) som är en följd av användningen eller driften av fartyg, anläggningar eller luftfartyg som anges i punkt 1 a, såvida inte lagen i den medlemsstat där sådant luftfartyg är registrerat förbjuder avtal om domstols behörighet i fråga om försäkring av sådana risker,

   b) för förlust eller skada orsakad av gods under transport enligt punkt 1 b.

3) Ekonomisk förlust som har samband med användningen eller driften av fartyg, anläggningar eller luftfartyg enligt punkt 1 a, särskilt förlust av frakt eller befraktningsintäkter.

4) Varje risk som har samband med någon av de risker som avses i punkterna 1-3.

5) Trots vad som sägs i punkterna 1-4 ovan, alla stora risker enligt definitionen i rådets direktiv 73/239/EEG ([1]), ändrat genom direktiven 88/357/EEG ([2]) och 90/618/EEG ([3]), i deras gällande lydelse.

Avsnitt 4

Behörighet vid konsumenttvister

Artikel 15

1. Om talan avser avtal som har ingåtts av en person, konsumenten, för ändamål som kan anses ligga utanför hans affärsverksamhet eller yrkesverksamhet, gäller i fråga om behörigheten, om inte annat följer

([1]) EGT L 228, 16.8.1973, s. 3. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/26/EG (EGT L 181, 20.7.2000, s. 65).
([2]) EGT L 172, 4.7.1988, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2000/26/EG.
([3]) EGT L 330, 29.11.1990, s. 44.

▼B

av föreskrifterna i artikel 4 och artikel 5.5, bestämmelserna i detta avsnitt

a) om avtalet gäller köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster, eller

b) om avtalet gäller lån som skall återbetalas i särskilda poster eller någon annan form av kredit om lånet eller krediten var avsedd att finansiera köp av varor, eller

c) i övriga fall, om avtalet har ingåtts med en person som bedriver kommersiell verksamhet eller yrkesverksamhet i den medlemsstat där konsumenten har hemvist eller, på något sätt, riktar sådan verksamhet till den medlemsstaten eller flera stater, däribland den medlemsstaten, och avtalet faller inom ramen för sådan verksamhet.

2. Om konsumentens avtalspart inte har hemvist i en medlemsstat men har en filial, agentur eller annan etablering i en medlemsstat, skall han anses ha hemvist i den staten såvitt avser tvister som hänför sig till denna verksamhet.

3. Bestämmelserna i detta avsnitt skall inte tillämpas på transportavtal utom när det gäller avtal om en kombination av resa och inkvartering för ett pris där allt är inkluderat.

Artikel 16

1. Konsumenten får väcka talan mot den andra avtalsparten antingen vid domstolarna i den medlemsstat där denne har hemvist eller vid domstolen i den ort där konsumenten har hemvist

2. Talan mot en konsument får av den andra avtalsparten väckas endast vid domstolarna i den medlemsstat där konsumenten har hemvist.

3. Dessa bestämmelser inskränker inte rätten att väcka genkäromål vid den domstol där huvudkäromålet, enligt bestämmelserna i detta avsnitt, är anhängigt.

Artikel 17

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt i ett avtal om domstols behörighet gäller endast om avtalet

1) har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller

2) ger konsumenten rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt, eller

3) har ingåtts av en konsument och dennes avtalspart, vilka vid avtalets ingående hade hemvist eller sin vanliga vistelseort i samma medlemsstat, och avtalet ger domstolarna i den medlemsstaten behörighet, såvida inte ett sådant avtal strider mot lagen i den medlemsstaten.

Avsnitt 5

Behörighet vid tvister om anställningsavtal

Artikel 18

1. Om talan avser anställningsavtal gäller i fråga om behörigheten, om inte annat följer av artikel 4 och artikel 5.5, bestämmelserna i detta avsnitt.

2. Om en arbetstagare ingår ett anställningsavtal med en arbetsgivare som inte har hemvist i en medlemsstat men har en filial, agentur eller annan etablering i en medlemsstat, skall arbetsgivaren i fråga om tvister som hänför sig till verksamheten vid filialen, agenturen eller etableringen anses ha hemvist i den medlemsstaten.

▼B

Artikel 19

Talan mot en arbetsgivare som har hemvist i en medlemsstat kan väckas

1) vid domstolen i den medlemsstat där arbetsgivaren har hemvist, eller

2) i en annan medlemsstat

   a) vid domstolen i den ort där arbetstagaren vanligtvis utför eller senast utförde sitt arbete, eller

   b) om arbetstagaren inte vanligtvis utför eller utförde sitt arbete i ett och samma land, vid domstolen i den ort där det affärsställe vid vilket arbetstagaren anställts är eller var beläget.

Artikel 20

1. En arbetsgivare får väcka talan endast vid domstolarna i den medlemsstat där arbetstagaren har hemvist.

2. Bestämmelserna i detta avsnitt inskränker inte rätten att väcka genkäromål vid den domstol där huvudkäromålet enligt bestämmelserna i detta avsnitt är anhängigt.

Artikel 21

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt i ett avtal om domstols behörighet gäller endast om avtalet

1) har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller

2) ger arbetstagaren rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt.

Avsnitt 6

Exklusiv behörighet

Artikel 22

Följande domstolar skall, oberoende av parternas hemvist, ha exklusiv behörighet:

1) Om talan avser sakrätt i fast egendom eller nyttjanderätt till fast egendom, domstolarna i den medlemsstat där egendomen är belägen.

   Dock skall, om talan avser avtal om nyttjanderätt till fast egendom för tillfälligt privat bruk under en tid av högst sex på varandra följande månader, också domstolarna i den medlemsstat där svaranden har hemvist vara behöriga under förutsättning att nyttjanderättshavaren är en fysisk person och att ägaren och nyttjanderättshavaren har hemvist i samma medlemsstat.

2) Om talan avser giltighet, ogiltighet eller upplösning av bolag eller andra juridiska personer eller giltighet av beslut av deras organ, domstolarna i den medlemsstat där den juridiska personen har sitt säte; för att bestämma var detta säte är beläget skall domstolen tillämpa sin egen internationella privaträtt.

3) Om talan avser giltigheten av inskrivningar i offentliga register, domstolarna i den medlemsstat där registret förs.

4) Om talan avser registrering eller giltighet av patent, varumärken, mönster och liknande rättigheter för vilka krävs deposition eller registrering, domstolarna i den medlemsstat där deposition eller registrering har begärts eller har ägt rum eller på grund av bestämmelserna i en gemenskapsrättsakt eller en internationell konvention anses ha ägt rum.

   Med förbehåll för den behörighet som det europeiska patentverket har enligt den europeiska patentkonventionen undertecknad i München den 5 oktober 1973, skall domstolarna i varje medlemsstat, oberoende av hemvist, ha exklusiv behörighet vid talan som

▼B

angår registreringen eller giltigheten av ett europeiskt patent som har meddelats för den staten.

5) Om talan avser verkställighet av domar, domstolarna i den medlemsstat där domen har verkställts eller skall verkställas.

Avsnitt 7

Avtal om domstols behörighet

Artikel 23

1. Om parterna har träffat avtal om att en domstol eller domstolarna i en medlemsstat skall vara behöriga att avgöra en redan uppkommen tvist eller framtida tvister i anledning av ett bestämt rättsförhållande, och minst en av parterna har hemvist i en medlemsstat, skall endast den domstolen eller domstolarna i den medlemsstaten ha behörighet. En sådan behörighet skall vara exklusiv om parterna inte har träffat avtal om annat. Ett sådant avtal om behörighet skall vara antingen

a) skriftligt eller muntligt och skriftligen bekräftat, eller

b) i en form som överensstämmer med praxis som parterna har utbildat mellan sig, eller

c) i internationell handel, i en form som överensstämmer med handelsbruk eller annan sedvänja som parterna kände till eller borde ha känt till och som är allmänt känd och regelmässigt iakttas av parter i avtal av föreliggande typ vid det ifrågavarande slaget av handel.

2. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet, skall anses vara likvärdigt med skriftligt.

3. Om ett sådant avtal har ingåtts mellan parter av vilka ingen har hemvist i en medlemsstat, är domstolarna i andra medlemsstater inte behöriga att pröva tvisten så länge den eller de utvalda domstolarna inte har förklarat sig obehöriga.

4. Den domstol eller de domstolar i en medlemsstat som ges behörighet genom den handling varigenom en trust har bildats har exklusiv behörighet att pröva en talan mot en instiftare, ”trustee” eller insatt förmånstagare till en trust, om saken angår förhållandet mellan dessa personer eller deras rättigheter eller skyldigheter inom trusten.

5. Avtal om domstols behörighet eller motsvarande bestämmelser i en handling varigenom en trust har bildats har ingen verkan om de strider mot bestämmelserna i artiklarna 13, 17 och 21 eller om de domstolar vilkas behörighet de utesluter har exklusiv behörighet enligt artikel 22.

Artikel 24

Utöver den behörighet som en domstol i en medlemsstat har enligt andra bestämmelser i denna förordning, är domstolen behörig om svaranden går i svaromål inför denna. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål för att bestrida domstolens behörighet eller om en annan domstol har exklusiv behörighet enligt artikel 22.

Avsnitt 8

Prövning av behörighetsfrågan och av frågan huruvida målet kan tas upp

Artikel 25

Om talan som väcks vid en domstol i en medlemsstat gäller en tvist som huvudsakligen rör en fråga som en domstol i en annan medlemsstat är exklusivt behörig att pröva enligt artikel 22, skall domstolen självmant förklara sig obehörig.

Artikel 26

1. Om talan väcks vid en domstol i en medlemsstat mot en svarande som har hemvist i en annan medlemsstat, och svaranden inte går i

▼B

svaromål, skall domstolen självmant förklara sig obehörig, såvida den inte är behörig enligt bestämmelserna i denna förordning.

2. Domstolen skall låta handläggningen av målet vila till dess att det har klarlagts att svaranden har haft möjlighet att få del av stämningsansökan eller motsvarande handling i så god tid att han kunnat förbereda sitt svaromål eller att alla nödvändiga åtgärder för detta syfte har vidtagits.

3. Artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 1348/2000 av den 29 maj 2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur [1], skall gälla i stället för bestämmelserna i punkt 2 om stämningsansökan eller motsvarande handling enligt denna förordning måste översändas från en medlemsstat till en annan.

4. När bestämmelserna i förordning (EG) nr 1348/2000 inte är tillämpliga skall artikel 15 i Haagkonventionen av den 15 november 1965 om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur gälla om stämningsansökan eller motsvarande handling måste översändas i enlighet med den konventionen.

Avsnitt 9

Litispendens och mål som har samband med varandra

Artikel 27

1. Om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter, skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts självmant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig.

2. När det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, skall övriga domstolar självmant avvisa talan till förmån för den domstolen.

Artikel 28

1. Om käromål som har samband med varandra prövas vid domstolar i olika medlemsstater, får varje domstol utom den vid vilken talan först väckts låta handläggningen av målet vila.

2. Om dessa mål prövas i första instans får varje domstol, utom den vid vilken talan först väckts, också avvisa talan på begäran av en av parterna, om den domstol vid vilken talan först väckts är behörig att pröva de berörda käromålen och dess lag tillåter förening av dessa.

3. Vid tillämpningen av denna artikel skall käromål anses ha samband med varandra om de är så förenade att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.

Artikel 29

Om flera domstolar är exklusivt behöriga, skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts förklara sig obehörig till förmån för den domstolen.

Artikel 30

I detta avsnitt skall talan anses ha väckts vid en domstol

1) när stämningsansökan eller motsvarande handling har ingivits till domstolen, förutsatt att käranden sedan inte har underlåtit att vidta de mått och steg som han var skyldig att vidta för att få delgivningen av svaranden verkställd, eller

2) om delgivning av handlingen skall ske innan handlingen ges in till domstolen, när den tas emot av den myndighet som är ansvarig för

[1] EGT L 160, 30.6.2000, s. 37.

▼B

delgivning, förutsatt att käranden sedan inte har underlåtit att vidta de mått och steg som han var skyldig att vidta för att få handlingen ingiven till domstolen.

Avsnitt 10

Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder

Artikel 31

Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en medlemsstat, får begäras hos domstolarna i den staten, även om domstol i en annan medlemsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna förordning.

KAPITEL III

ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET

Artikel 32

I denna förordning förstås med dom varje avgörande som har meddelats av domstol i en medlemsstat oavsett dess rubricering, såsom dom, beslut eller förordnande om verkställighet, liksom domstolstjänstemans beslut i fråga om rättegångskostnader.

Avsnitt 1

Erkännande

Artikel 33

1. En dom som har meddelats i en medlemsstat skall erkännas i de andra medlemsstaterna utan att något särskilt förfarande behöver anlitas.

2. Om frågan huruvida en dom skall erkännas eller inte är föremål för tvist, kan en part, som gör gällande att domen skall erkännas, genom att anlita det förfarande som föreskrivs i avsnitten 2 och 3 i detta kapitel, få fastställt att domen skall erkännas.

3. Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i en medlemsstat är beroende av om en dom skall erkännas, är den domstolen behörig att pröva frågan om erkännande.

Artikel 34

En dom skall inte erkännas om

1) ett erkännande uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den medlemsstat där domen görs gällande,

2) det är en tredskodom eller en annan dom som har meddelats mot en utebliven svarande och svaranden inte har delgivits stämningsansökan eller motsvarande handling i tillräcklig tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål, såvida inte svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta,

3) den är oförenlig med en dom som har meddelats i en tvist mellan samma parter i den medlemsstat där domen görs gällande,

4) den är oförenlig med en dom som tidigare har meddelats i en annan medlemsstat eller i en tredje stat mellan samma parter och rörande samma sak, såvida den först meddelade domen uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i den medlemsstat där domen görs gällande.

Artikel 35

1. En dom skall vidare inte erkännas om den strider mot bestämmelserna i avsnitten 3, 4 och 6 i kapitel II, och inte heller i de fall som avses i artikel 72.

▼B

2. Vid den behörighetsprövning som åsyftas i föregående punkt är den domstol eller myndighet som prövar frågan om erkännande bunden av de faktiska omständigheter som domstolen i ursprungsmedlemsstaten har grundat sin behörighet på.

3. Domstolens behörighet i ursprungsmedlemsstaten får inte omprövas på andra grunder än som avses i punkt 1. Behörighetsreglerna omfattas inte av de i artikel 34.1 åsyftade grunderna för rättsordningen (*ordre public*).

Artikel 36

En utländsk dom får aldrig omprövas i sak.

Artikel 37

1. Om det vid domstol i en medlemsstat görs gällande att en dom som har meddelats i en annan medlemsstat skall erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om ändring i domen har sökts genom anlitande av ordinära rättsmedel.

2. Om det vid domstol i en medlemsstat görs gällande att en dom som har meddelats i Irland eller Förenade kungariket skall erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om verkställighet av domen har uppskjutits i ursprungsmedlemsstaten på grund av att ändring i domen har sökts.

Avsnitt 2

Verkställighet

Artikel 38

1. En dom som har meddelats i en medlemsstat och som är verkställbar i den staten skall verkställas i en annan medlemsstat sedan domen, på ansökan av part, har förklarats vara verkställbar där.

2. I Förenade kungariket skall sådana domar dock verkställas i England och Wales, i Skottland eller i Nordirland sedan domen, på ansökan av part, har registrerats för verkställighet i den delen av Förenade kungariket.

Artikel 39

1. Ansökan skall göras till den domstol eller den behöriga myndighet som anges i förteckningen i bilaga II.

2. Den lokala behörigheten skall bestämmas efter motpartens hemvist eller efter den plats där verkställighet skall ske.

Artikel 40

1. Förfarandet vid ansökan om verkställighet regleras av lagen i den medlemsstat där verkställighet begärs.

2. Sökanden skall uppge en delgivningsadress inom den domstols domkrets där ansökningen görs. Om lagen i den medlemsstaten inte föreskriver att en sådan adress skall anges, skall sökanden i stället utse ett ombud i saken.

3. De handlingar som anges i artikel 53 skall bifogas ansökan.

Artikel 41

Domen skall förklaras vara verkställbar omedelbart efter fullgörandet av formaliteterna i artikel 53 utan någon omprövning enligt artiklarna 34 och 35. I detta skede av förfarandet skall motparten inte ges tillfälle att yttra sig över ansökan.

▼B

Artikel 42

1. Sökanden skall omedelbart underrättas om beslutet i anledning av ansökan om verkställighetsförklaring på det sätt som föreskrivs i den medlemsstat där verkställighet begärs.

2. Motparten skall delges verkställighetsförklaringen tillsammans med beslutet, såvida inte detta redan delgivits denna part.

Artikel 43

1. Båda parter får söka ändring av beslutet i anledning av ansökan om verkställighetsförklaring.

2. Ansökan om ändring skall göras till den domstol som anges i förteckningen i bilaga III.

3. Ansökan om ändring skall handläggas enligt bestämmelserna för kontradiktoriska förfaranden.

4. Om motparten underlåter att inställa sig vid den domstol som handlägger ansökningen om ändring, skall bestämmelserna i artikel 26.2-26.4 tillämpas även om motparten inte har hemvist i en medlemsstat.

5. Ansökan om ändring av verkställighetsförklaringen skall ges in inom en månad efter delgivningen av denna. Om motparten har hemvist i en annan medlemsstat än den där verkställighetsförklaringen meddelades, skall fristen för att söka ändring vara två månader och löpa från den dag då beslutet delgavs honom, antingen personligen eller i hans bostad. Fristen får inte förlängas på grund av långt avstånd.

Artikel 44

Mot det avgörande som meddelas med anledning av att ändring har sökts får talan föras endast på det sätt som anges i bilaga IV.

Artikel 45

1. Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs enligt artikel 43 eller 44 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva verkställighetsförklaringen endast på någon av de grunder som anges i artiklarna 34 och 35. Den skall meddela sitt avgörande utan dröjsmål.

2. Den utländska domen får aldrig omprövas i sak.

Artikel 46

1. Den domstol som handlägger verkställighetsfrågan efter det att ändring har sökts enligt artikel 43 eller 44 får på begäran av motparten låta handläggningen av målet vila, om talan mot domen har förts genom anlitande av ordinära rättsmedel i ursprungsmedlemsstaten eller om fristen för sådan talan ännu inte har löpt ut; i sistnämnda fall får domstolen bestämma en tid inom vilken en sådan talan skall föras.

2. Om domen meddelades i Irland eller Förenade kungariket skall varje form av överklagande som står till buds i ursprungsmedlemsstaten anses som en sådan talan mot domen genom anlitande av ordinära rättsmedel som avses i punkt 1.

3. Domstolen kan också göra verkställigheten beroende av att det ställs sådan säkerhet som domstolen bestämmer.

Artikel 47

1. Om en dom skall erkännas i enlighet med denna förordning, skall ingenting hindra sökanden från att begära interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, enligt lagstiftningen i den medlemsstat där domen görs gällande, utan att någon verkställighetsförklaring enligt artikel 41 skall krävas.

2. Verkställighetsförklaringen skall medföra att säkerhetsåtgärder får vidtas.

▼B

3. Så länge den i artikel 43.5 angivna fristen för att söka ändring av verkställighetsförklaringen inte har löpt ut och intill dess att beslut har meddelats med anledning av att ändring sökts, får inga andra åtgärder för verkställighet än säkerhetsåtgärder vidtas mot gäldenärens egendom.

Artikel 48

1. Om en utländsk dom omfattar flera yrkanden och verkställighetsförklaringen inte kan meddelas för domen i dess helhet, skall domstolen eller den behöriga myndigheten meddela den i fråga om ett eller flera av dem.

2. Sökanden kan begära en verkställighetsförklaring som är begränsad till delar av domen.

Artikel 49

En utländsk dom varigenom någon förpliktas att betala vite är verkställbar i den medlemsstat där verkställighet begärs endast om vitets belopp slutligt har fastställts av domstol i ursprungsmedlemsstaten.

Artikel 50

Om sökanden i ursprungsmedlemsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter, skall han vid det förfarande som avses i detta avsnitt vara berättigad till rättshjälp eller kostnads- och avgiftsbefrielse i största möjliga utsträckning enligt lagen i den medlemsstat där verkställighet begärs.

Artikel 51

Ingen säkerhet, borgen eller deposition, oavsett dess benämning, får krävas av den som i en medlemsstat begär verkställighet av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat, på den grunden att han är utländsk medborgare eller inte har sin hemvist eller vistelseort i verkställighetsstaten.

Artikel 52

Ingen avgift eller skatt som är beräknad efter tvisteföremålets värde får tas ut i den medlemsstat där verkställighet begärs vid ett förfarande som avser en verkställighetsförklaring.

Avsnitt 3

Gemensamma bestämmelser

Artikel 53

1. Den part som gör gällande att en dom skall erkännas eller ansöker om en verkställighetsförklaring skall ge in en kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet skall kunna fastställas.

2. Den part som ansöker om en verkställighetsförklaring skall också ge in ett intyg enligt artikel 54, om inte annat följer av artikel 55.

Artikel 54

Domstolen eller den behöriga myndigheten i en medlemsstat där en dom har meddelats skall på begäran av någon berörd part utfärda ett intyg på standardformuläret i bilaga V till denna förordning.

Artikel 55

1. Om intyget enligt artikel 54 inte har ingivits, kan domstolen eller den behöriga myndigheten bestämma en tid inom vilken det skall inges, eller godta en likvärdig handling eller, om tillgängliga uppgifter kan anses tillräckliga, befria sökanden från skyldigheten att ge in det.

▼B

2. Om domstolen eller den behöriga myndigheten begär det, skall en översättning av handlingarna ges in. Översättningen skall vara bestyrkt av en person som är behörig därtill i någon av medlemsstaterna.

Artikel 56

Ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas i fråga om de handlingar som anges i artikel 53 eller i artikel 55.2 eller i fråga om fullmakt för ombud i saken.

KAPITEL IV

OFFICIELLA HANDLINGAR (*ACTES AUTHENTIQUES*) OCH INFÖR DOMSTOL INGÅNGNA FÖRLIKNINGAR

Artikel 57

1. En handling som har upprättats eller registrerats som en officiell handling (*acte authentique*) och som är verkställbar i en medlemsstat skall på ansökan förklaras vara verkställbar i en annan medlemsstat i enlighet med det i artikel 38 och följande artiklar föreskrivna förfarandet. Den domstol till vilken ansökan om ändring ges in enligt artikel 43 eller 44 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva en verkställighetsförklaring endast om verkställighet av den officiella handlingen uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den medlemsstat där verkställighet begärs.

2. Ett avtal om underhållsskyldighet som har ingåtts inför en administrativ myndighet eller bestyrkts av en sådan myndighet skall också anses som en officiell handling enligt punkt 1.

3. Den ingivna handlingen måste uppfylla de villkor som är nödvändiga för att den skall kunna godtas som en officiell handling i ursprungsmedlemsstaten.

4. Bestämmelserna i kapitel III avsnitt 3 gäller i tillämpliga delar. Den behöriga myndigheten i en medlemsstat där en officiell handling har upprättats eller registrerats skall på begäran av någon berörd part utfärda ett intyg på standardformuläret i bilaga VI till denna förordning.

Artikel 58

En förlikning som har ingåtts inför domstol i ett pågående mål och som är verkställbar i den medlemsstat där förlikningen ingicks är verkställbar i den medlemsstat där verkställighet begärs under samma förutsättningar som officiella handlingar. Domstolen eller den behöriga myndigheten i en medlemsstat där en förlikning inför domstol godkänts skall på begäran av någon berörd part utfärda ett intyg på standardformuläret i bilaga V till denna förordning.

KAPITEL V

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 59

1. Vid avgörandet av frågan huruvida en part har hemvist i den medlemsstat där talan är väckt skall domstolen tillämpa sin egen lag.

2. Om en part inte har hemvist i den medlemsstat där talan är väckt skall domstolen, vid avgörandet av frågan huruvida parten har hemvist i en annan medlemsstat, tillämpa den medlemsstatens lag.

Artikel 60

1. Vid tillämpningen av denna förordning skall ett bolag eller annan juridisk person anses ha hemvist i orten för dess

a) stadgeenliga säte, eller

b) b) huvudkontor, eller

c) huvudsakliga verksamhet.

▼B

2. Med *stadgeenligt säte* avses i Förenade kungariket och i Irland *registered office*, eller, om sådant saknas, orten för stiftandet (*place of incorporation*) eller, om sådan ort saknas, den ort enligt vars lagstiftning bildandet (*formation*) ägde rum.

3. För att avgöra om en *"trust"* har hemvist i den medlemsstat där talan är väckt skall domstolen tillämpa sin egen internationella privaträtt.

Artikel 61

Med förbehåll för mer fördelaktiga nationella bestämmelser, får den som har hemvist i en medlemsstat och är åtalad för ett icke uppsåtligt brott vid en brottmålsdomstol i en annan medlemsstat i vilken han inte är medborgare, försvaras av en därtill behörig person, även om han inte inställer sig personligen. Den domstol som handlägger målet får dock föreskriva personlig inställelse; om en sådan föreskrift inte har efterkommits behöver en dom som har meddelats rörande ett civilrättsligt anspråk mot någon som inte har haft tillfälle att svara i målet varken erkännas eller verkställas i andra medlemsstater.

Artikel 62

I Sverige avses vid summarisk process i mål om betalningsföreläggande och handräckning med uttrycket *domstol* också svensk kronofogdemyndighet

Artikel 63

1. Om talan väcks mot en person som har hemvist på Luxemburgs territorium vid en domstol i en annan medlemsstat med stöd av artikel 5.1 får denne göra invändning om domstolens behörighet om slutdestinationen för leverans av varan eller tillhandahållande av tjänsten är i Luxemburg.

2. Vid tillämpning av punkt 1, då slutdestinationen för leverans av varan eller tillhandahållande av tjänsten är i Luxemburg, skall ett avtal om domstols behörighet för att vara giltigt ha godkänts skriftligt eller muntligt med skriftlig bekräftelse enligt artikel 23.1 a.

3. Bestämmelserna i denna artikel skall inte gälla för avtal om tillhandahållande av finansiella tjänster

4. Bestämmelserna i denna artikel skall gälla under sex år från och med denna förordnings ikraftträdande.

Artikel 64

1. I en tvist mellan befälhavare och någon i besättningen på ett havsgående fartyg som är registrerat i Grekland eller Portugal om lön eller andra anställningsvillkor, skall domstol i en medlemsstat undersöka om den diplomatiska eller konsulära tjänsteman som är ansvarig för fartyget har blivit underrättad om tvisten. Domstolen kan avgöra målet så snart som denna tjänsteman har underrättats.

2. Bestämmelserna i denna artikel skall gälla under sex år från och med denna förordnings ikraftträdande.

Artikel 65

1. Den grund för behörighet som anges i artikel 6.2 och i artikel 11 rörande återgångskrav eller annat liknande får varken åberopas i Tyskland eller i Österrike. Mot den som har hemvist i en annan medlemsstat får talan väckas vid domstolarna

a) i Tyskland, enligt artiklarna 68, 72, 73 och 74 i civilprocesslagen (*Zivilprozessordnung*) angående litisdenuntiation,

b) i Österrike, enligt artikel 21 i civilprocesslagen (*Zivilprozessordnung*) angående litisdenuntiation.

2. Domar som har meddelats i andra medlemsstater med stöd av artikel 6.2 eller artikel 11 skall erkännas och verkställas i Tyskland

▼B

och i Österrike i enlighet med kapitel III. De rättsverkningar som domar meddelade i dessa stater kan ha för tredje man genom tillämpningen av punkt 1 skall också erkännas i de andra medlemsstaterna.

KAPITEL VI

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 66

1. Bestämmelserna i denna förordning skall tillämpas endast på rättsliga förfaranden som har inletts och på officiella handlingar (*actes authentiques*) som har upprättats eller registrerats efter förordningens ikraftträdande.

2. Om förfarandena i ursprungsmedlemsstaten inleddes innan förordningen trädde i kraft skall dock domar som meddelas efter denna tidpunkt erkännas och verkställas enligt kapitel III,

a) om förfarandena i ursprungsmedlemsstaten inleddes efter Bryssel- eller Luganokonventionens ikraftträdande både i ursprungsmedlemsstaten och i den medlemsstat där verkställighet begärs,

b) i alla andra fall om domstolens behörighet grundade sig på bestämmelser som överensstämde med bestämmelserna antingen i kapitel II eller i en konvention som ingåtts mellan ursprungsmedlemsstaten och den stat där verkställighet begärs och som gällde när förfarandena inleddes.

KAPITEL VII

FÖRHÅLLANDET TILL ANDRA RÄTTSAKTER

Artikel 67

Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av de bestämmelser som, på särskilda områden, reglerar domstols behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar och som finns i gemenskapsrättsakter eller i nationell lagstiftning som harmoniserats för att genomföra sådana rättsakter.

Artikel 68

1. Denna förordning skall mellan medlemsstaterna ersätta Brysselkonventionen, utom för de territorier i medlemsstaterna som faller inom denna konventions territoriella tillämpningsområde och som inte omfattas av förordningen i enlighet med artikel 299 i fördraget.

2. I den mån denna förordning mellan medlemsstaterna ersätter bestämmelserna i Brysselkonventionen skall alla hänvisningar till denna anses vara hänvisningar till denna förordning.

Artikel 69

Med de begränsningar som följer av artikel 66.2 och artikel 70 skall denna förordning ersätta följande konventioner och fördrag:

— Konventionen mellan Belgien och Frankrike om domstols behörighet samt erkännande och verkställighet av domar, skiljedomar och officiella handlingar, undertecknad i Paris den 8 juli 1899.

— Konventionen mellan Belgien och Nederländerna om domstols behörighet, om konkurs, samt om erkännande och verkställighet av domar, skiljedomar och officiella handlingar, undertecknad i Bryssel den 28 mars 1925.

— Konventionen mellan Frankrike och Italien om verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Rom den 3 juni 1930.

▼C1

— Konventionen mellan Förenade kungariket och Frankrike om ömsesidig verkställighet av domar på privaträttens område, med protokoll, undertecknad i Paris den 18 januari 1934.

▼C1

— Konventionen mellan Förenade kungariket och Konungariket Belgien om ömsesidig verkställighet av domar på privaträttens område, med protokoll, undertecknad i Bryssel den 2 maj 1934.

▼B

— Konventionen mellan Tyskland och Italien om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Rom den 9 mars 1936.

— Konventionen mellan Belgien och Österrike om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar angående underhållsskyldighet, undertecknad i Wien den 25 oktober 1957.

— Konventionen mellan Tyskland och Belgien om ömsesidigt erkännande och verkställighet på privaträttens område av domar, skiljedomar och officiella handlingar, undertecknad i Bonn den 30 juni 1958.

— Konventionen mellan Nederländerna och Italien om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Rom den 17 april 1959.

— Konventionen mellan Tyskland och Österrike om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar, förlikningar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 6 juni 1959.

— Konventionen mellan Belgien och Österrike om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar, skiljedomar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 16 juni 1959.

▼C1

— Konventionen mellan Förenade kungariket och Förbundsrepubliken Tyskland om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Bonn den 14 juli 1960.

— Konventionen mellan Förenade kungariket och Österrike med bestämmelser om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 14 juli 1961 med ändringsprotokoll undertecknat i London den 6 mars 1970.

▼B

— Konventionen mellan Grekland och Tyskland om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar, förlikningar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Aten den 4 november 1961.

— Konventionen mellan Belgien och Italien om erkännande och verkställighet av domar och andra exekutionstitlar på privaträttens område, undertecknad i Rom den 6 april 1962.

— Konventionen mellan Nederländerna och Tyskland om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar och andra exekutionstitlar på privaträttens område, undertecknad i Haag den 30 augusti 1962.

▼C1

— Konventionen mellan Förenade kungariket och Republiken Italien om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Rom den 7 februari 1964, med tilläggsprotokoll undertecknat i Rom den 14 juli 1970.

▼B

— Konventionen mellan Frankrike och Österrike om erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 15 juli 1966.

▼C1

— Konventionen mellan Förenade kungariket och Konungariket Nederländerna om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Haag den 17 november 1967.

▼B

— Konventionen mellan Spanien och Frankrike om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar på privaträttens område, undertecknad i Paris den 28 maj 1969.

▼B

— Konventionen mellan Luxemburg och Österrike om erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Luxemburg den 29 juli 1971.

— Konventionen mellan Italien och Österrike om erkännande och verkställighet av domar, förlikningar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Rom den 16 november 1971.

— Konventionen mellan Spanien och Italien om rättshjälp och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Madrid den 22 maj 1973.

— Konventionen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Köpenhamn den 11 oktober 1977.

— Konventionen mellan Österrike och Sverige om erkännande och verkställighet av civildomar, undertecknad i Stockholm den 16 september 1982.

— Konventionen mellan Spanien och Tyskland om erkännande och verkställighet av domar, förlikningar och verkställbara officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Bonn den 14 november 1983.

— Konventionen mellan Österrike och Spanien om erkännande och verkställighet av domar, förlikningar och verkställbara officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 17 februari 1984.

— Konventionen mellan Finland och Österrike om erkännande och verkställighet av civildomar, undertecknad i Wien den 17 november 1986.

— Fördraget mellan Belgien, Nederländerna och Luxemburg om domstols behörighet, om konkurs, om giltighet och verkställighet av domar, skiljedomar och officiella handlingar, undertecknat i Bryssel den 24 november 1961, i den utsträckning det är i kraft.

Artikel 70

1. Det fördrag och de konventioner som anges i artikel 69 skall fortsätta att gälla på områden där denna förordning inte är tillämplig.

2. De skall fortsätta att gälla beträffande domar som har meddelats och handlingar som upprättats eller registrerats som officiella handlingar före denna förordnings ikraftträdande.

Artikel 71

1. Denna förordning skall inte inverka på konventioner som medlemsstaterna har tillträtt och som på särskilda områden reglerar domstolars behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar.

2. För en enhetlig tolkning skall punkt 1 tillämpas enligt följande:

a) Denna förordning skall inte utgöra hinder för en domstol i en medlemsstat som har tillträtt en konvention som reglerar ett särskilt område att förklara sig behörig i enlighet med den konventionen, även om svaranden har hemvist i en medlemsstat som inte har tillträtt konventionen i fråga. Den domstol som handlägger målet skall dock alltid tillämpa artikel 26 i denna förordning.

b) Domar som har meddelats av en domstol i en medlemsstat med tillämpning av behörighetsregler i en konvention som reglerar ett särskilt område skall erkännas och verkställas i de andra medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i denna förordning.

Om det i en konvention, som reglerar ett särskilt område och som har tillträtts såväl av ursprungsmedlemsstaten som av den medlemsstat som ansökan riktas till, anges förutsättningar för erkännande eller verkställighet av domar, skall dessa förutsättningar gälla. Bestämmelserna i denna förordning om förfarandet vid erkännande och verkställighet kan dock alltid tillämpas.

▼B

Artikel 72

Denna förordning skall inte påverka avtal varigenom en medlemsstat, före denna förordnings ikraftträdande, i enlighet med artikel 59 i Brysselkonventionen förpliktat sig att inte erkänna domar som har meddelats i en annan stat som är part i den konventionen mot svarande som har hemvist eller sin vanliga vistelseort i en tredje stat när domen, i fall som avses i artikel 4 i den konventionen, kunnat meddelas endast med stöd av en behörighetsregel som anges i artikel 3.2 i konventionen.

KAPITEL VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 73

Senast fem år efter denna förordnings ikraftträdande skall kommissionen lägga fram en rapport om dess tillämpning för Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén. Rapporten skall, vid behov, åtföljas av förslag till ändring av förordningen.

Artikel 74

1. Medlemsstaterna skall till kommissionen meddela ändringar i förteckningarna i bilagorna I-IV. Kommissionen skall ändra de berörda bilagorna i enlighet med detta.

2. Uppdateringen eller den tekniska anpassningen av standardformulären i bilagorna V och VI skall antas enligt det rådgivande förfarande som avses i artikel 75.2.

Artikel 75

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 76

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2002.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

▼B

BILAGA I

Nationella bestämmelser om domstols behörighet som avses i artiklarna 3.2 och 4.2

De nationella bestämmelser om domstols behörighet som avses i artiklarna 3.2 och 4.2 är följande:

— I Belgien: artikel 15 i civillagen (*Code civil - Burgerlijk Wetboek*) och artikel 638 i processlagen (*Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek*).

— I Tyskland: artikel 23 i civilprocesslagen (*Zivilprozessordnung*).

— I Grekland: artikel 40 i civilprocesslagen (*Κώδικας Πολιτικής δικονομίας*).

— I Frankrike: artiklarna 14 och 15 i civillagen (*Code civil*).

— I Irland: de bestämmelser som medger att domstols behörighet grundas på att stämningsansökan har delgivits svaranden under hans tillfälliga vistelse i Irland.

— I Italien: artiklarna 3 och 4 i lag 218 av den 31 maj 1995.

— I Luxemburg: artiklarna 14 och 15 i civillagen (*Code civil*).

▼M1

▼B

— I Österrike: artikel 99 i lagen om domstols behörighet (*Jurisdiktionsnorm*).

— I Portugal: artiklarna 65 och 65a i civilprocesslagen (*Código de Processo Civil*) och artikel 11 i lagen om rättegången i arbetstvister (*Código de Processo de Trabalho*).

— I Finland: 10 kap. 1 § 1 momentet andra, tredje och fjärde meningen i rättegångsbalken (*oikeudenkäymiskaari*).

— I Sverige: 10 kap. 3 § första stycket första meningen i rättegångsbalken.

— I Förenade kungariket: de bestämmelser som medger att domstols behörighet grundas på

a) att stämningsansökan har delgivits svaranden under hans tillfälliga vistelse i Förenade kungariket, eller

b) att svaranden har egendom i Förenade kungariket, eller

c) att käranden erhållit kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd i egendom som finns i Förenade kungariket.

▼B

BILAGA II

Ansökan som avses i artikel 39 skall göras till följande domstolar eller behöriga myndigheter:

— I Belgien: *tribunal de première instance* eller *rechtbank van eerste aanleg* eller *erstinstanzliches gericht*.

— ►M1 I Tyskland:

a) hos ordföranden i en avdelning av *Landgericht*,

b) hos en notarie (…) i ett förfarande som avser en verkställighetsförklaring för en officiell handling. ◄

— I Grekland: *Μονομελές Πρωτοδικείο*.

— I Spanien: *Juzgado de Primera Instancia*.

— I Frankrike: hos ordföranden i *tribunal de grande instance*.

— I Irland: *High Court*.

— I Italien: *Corte d'appello*.

— I Luxemburg: hos ordföranden i *tribunal d'arrondissement*.

— ►M1 I Nederländerna: hos *voorzieningenrechter van de rechtbank*. ◄

— I Österrike: *Bezirksgericht*.

— I Portugal: *Tribunal de Comarca*.

— I Finland: *Käräjäoikeus*/tingsrätt.

— I Sverige: *Svea hovrätt*.

— I Förenade kungariket:

a) i England och Wales, *High Court of Justice*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court* genom förmedling av *Secretary of State*,

b) i Skottland, *Court of Session*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Sheriff Court* genom förmedling av *Secretary of State*,

c) i Nordirland, *High Court of Justice*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court* genom förmedling av *Secretary of State*,

d) i Gibraltar, *Supreme Court of Gibraltar*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court* genom förmedling av *Attorney General of Gibraltar*.

▼B

BILAGA III

Ansökan om ändring som avses i artikel 43.2 skall göras till följande domstolar:

— I Belgien:

a) när svaranden söker ändring, *tribunal de première instance* eller *rechtbank van eerste aanleg* eller *estinstanzliches gericht*,

b) när sökanden söker ändring, *cour d'appel* eller *hof van beroep*.

— I Tyskland: *Oberlandesgericht*.

— I Grekland: *Εφετείο*.

— I Spanien: *Audiencia Provincial*.

— I Frankrike: *Cour d'appel*.

— I Irland: *High Court*.

— I Italien: *Corte d'appello*.

— I Luxemburg: *Cour supérieure de justice* i dess sammansättning som överinstans i civilmål.

— I Nederländerna:

a) när svaranden söker ändring, *arrondissementsrechtbank,*

b) när sökanden söker ändring, *gerechtshof*.

— I Österrike: *Bezirksgericht*.

— I Portugal: *Tribunal de Relação*.

— I Finland: *Hovioikeus*/*hovrätt*.

— I Sverige: *Svea hovrätt*.

— I Förenade kungariket:

a) i England och Wales, *High Court of Justice*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court*,

b) i Skottland, *Court of Session*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Sheriff Court*,

c) i Nordirland, *High Court of Justice*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court*,

d) i Gibraltar, *Supreme Court of Gibraltar*, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet *Magistrates' Court*.

▼B

BILAGA IV

Talan enligt artikel 44 får endast föras på följande sätt:

— I Belgien, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Luxemburg och Nederländerna genom kassationsbesvär.

— I Tyskland genom *Rechtsbeschwerde*.

— I Irland genom överklagande av en rättsfråga till *Supreme Court*.

— I Österrike genom *Revisionsrekurs*.

— I Portugal genom överklagande av en rättsfråga.

— I Finland genom överklagande hos *Korkein oikeus*/*högsta domstolen*.

— I Sverige genom överklagande hos *Högsta domstolen*.

— I Förenade kungariket genom ett överklagande som avser en rättsfråga.

▼B

BILAGA V

Intyg om domar och förlikningar inför domstol enligt artiklarna 54 och 58 i förordningen

(Svenska, sueco, Swedish, svedese, ...)

1. Ursprungsmedlemsstat
2. Domstol eller behörig myndighet som utfärdat intyget
   - 2.1 Namn
   - 2.2 Adress
   - 2.3 Tfn, fax, e-postadress
3. Domstol som meddelat domen/godkänt förlikningen (*)
   - 3.1 Typ av domstol
   - 3.2 Domstolsort
4. Dom/förlikning (*)
   - 4.1 Datum
   - 4.2 Referensnummer
   - 4.3 Parter i domen/förlikningen (*) inför domstol
     - 4.3.1 Kärandens/kärandenas namn
     - 4.3.2 Svarandens/svarandenas namn
     - 4.3.3 Eventuell annan parts/eventuella andra parters namn
   - 4.4 Datum för delgivning av stämningsansökan, vid tredskodom
   - 4.5 Domens/förlikningens (*) lydelse bifogas detta intyg
5. Namnen på de parter som beviljats rättshjälp

Domen/förlikningen (*) är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten (artiklarna 38 och 58 i förordningen) mot

Namn:

Utfärdat i ..... den .....

Namnteckning och/eller stämpel .....

(*) Styrk det ej tillämpliga.

▼B

BILAGA VI

Intyg om officiella handlingar (actes authentiques) enligt artikel 57.4 i förordningen

(Svenska, sueco, Swedish, svedese, ...)

1. Ursprungsmedlemsstat

2. Behörig myndighet som utfärdat intyget

   2.1 Namn

   2.2 Adress

   2.3 Tfn, fax, e-postadress

3. Myndighet som givit handlingen dess officiella karaktär

   3.1 Myndighet som (i förekommande fall) medverkat till upprättandet av den officiella handlingen (acte authentique)

      3.1.1 Myndighetens namn och beteckning

      3.1.2 Ort för myndigheten

   3.2 Myndighet som (i förekommande fall) registrerat den officiella handlingen (acte authentique)

      3.2.1 Typ av myndighet

      3.2.2 Ort för myndigheten

4. Officiell handling (acte authentique)

   4.1 Beskrivning av handlingen

   4.2 Datum

      4.2.1 för upprättandet av handlingen

      4.2.2 för registrering av handlingen (om annat datum)

   4.3 Referensnummer

   4.4 Parter

      4.4.1 Borgenärens namn

      4.4.2 Gäldenärens namn

5. Den verkställbara förpliktelsens lydelse bifogas detta intyg

Den officiella handlingen (acte authentique) är verkställbar mot gäldenären i ursprungsmedlemsstaten (artikel 57.1 i förordningen)

Utfärdat i ..... den .....

Namnteckning och/eller stämpel .....